

ZADRUGAR

Glasilo „Nabavljalne zadruga uslužbencev drž. železnik v Sloveniji“ v Ljubljani VII

Izhaja vsakega prvega v mesecu. = Naročnina letno za nečlane Din 18.—. = Posamezna številka stane Din 1:50. = Dopisi in reklamacije naj se pošiljajo na upravni odbor N. Z. U. D. Ž. Ljubljana VII

Atentat na prehrano železničarjev

Pod gornjim debelo tiskanim naslovom je prinesel ljubljanski dnevnik »Jutro« daljši članek, med katerim ponatiskuje odlok Min. Saobračaja, s katerim se ima ukiniti poslovanje »Gospodarske poslovalnice« bivše južne železnice v Ljubljani.

Medtem pa stoji jasno, da so k temu pripomogli izvestni ljudje iz združništva.

Ker člankar v tempasusu misli gotovo nas kot izvestne ljudi, je potrebno, da damo resnici na ljubo gotova pojasnila, ki bodo delovanje izvestnih združnikov pokazala, da so ti delali vse kaj drugega in popolnoma odkrito, kakor da bi bili povzročitelji tega atentata.

Predvsem moramo jasno in odkrito povdariti, da nismo bili in nismo danes pristaši tega atentata, niti ne maramo in ne moremo nositi katerekoli odgovornosti za to, kar se je zgodilo.

Krivce za to, kar se je zgodilo, bo pač treba iskati povsem drugje.

Evo naše delo v kolikor je bilo v zvezi z Gospodarsko poslovalnico.

Že v letih 1923, 1924 posebno obširno pa v juniju 1925 smo opozarjali Gospodarsko poslovalnico oziroma ljubljansko direkcijo na nejasna vprašanja: 1. Kaka firma je gospodarska poslovalnica? 2. Kedo je lastnik nabranega čistega premoženja, oziroma dobička in kdo sme razpolagati z njim. 3. Kaki so odnošaji te institucije do zakona o državnem računovodstvu.

Stavili smo tudi konkretne predloge in nasvete, kako spraviti stvar v pravi tir.

Vršila se je celo anketa pod predstvom direktorja dr. Borke, pri kateri so bili navzoči zastopniki Gosp. poslovalnice g. dr. Fatur in g. Planinšek, za našo zadrugo pa tov. Čerček, Rupnik in Zupanič, ki je dala upati, da pride do razrešitve.

Mi smo stavili predlog, da se naj Gospodarska poslovalnica preosnuje v zadrugo. Pristop oziroma vpis deležev za železničarje, naj se pa krije iz premoženja Gospodarske poslovalnice.

Če bi se to zgodilo pred dvema leti, bi se danes ne pisalo o atentatu na železniško prehrano.

Čakali smo na odgovor zaman. Edini odgovor se je izražal v tem, da je dobil naš predsednik Čerček migljaj, naj bo tih in miren, če noče doživeti...

Mi smo smatrali tudi to za odgovor.

Od tedaj dalje nismo storili drugega, kakor opozarjali železniške organizacije, na nevarno stanje in na nevarnost, da znajo železničarji zgubiti premoženje, ki so ga pri tem podjetju vkup znosili.

Vse zaman. Vsakdo je smatral menda to vprašanje za nevažno.

Radi trmoglavosti odločilnih faktorjev, in bojazni pred komunisti se je čakalo do danes in prišlo je, kar je priti moralo in v obliki, ki jo nismo pričakovali niti mi, niti železničarji, niti Gospodarska poslovalnica sama oziroma direkcija.

Tekom vse te dobe smo v našem listu razpravljali stvarno in objektivno o Gospodarski poslovalnici, odvrčali predbacivanja o sovražnikih iz Šiške, ter povedali jasno in ne dvoumno svoje stališče, ki je bilo vedno in je še danes, da mora postati premoženje last železničarjev in ne last države.

Želeli nismo ničesar drugega, kakor jasnosti, ker se nam je gabila igra, ki so jo uganjali gotovi trdovratni ljudje, bog zna iz kakega razloga, da so bili danes moški a jutri ženska, danes državni jutri privatni, kakor je pač najbolje kazalo.

To so vprašanja, ki bi jih mogli rešiti gospodarji okoli Gospodarske poslovalnice, ne pa da so si ubijali glave, kako in kje bodo postavili filijalko v Šiški, da ubijejo našo zadrugo.

Ponujali so ti gospodarji g. direktorju Kneževiču denar. In s kako pravico?

Gospod direktor je denar odklonil in ni ugriznil v vabo.

Zakaj se je to vršilo? Kdo je tako trdovratno tiščal v svojo smer?

Ako smo pomagali razkrinkati dvojno vlogo in da smo g. direktorja opozarjali na to, smo storili le svojo dolžnost.

Ako se danes piše o atentatu na prehrano železničarjev, potem je treba staviti vprašanje, kedo je to zakrivil?

Mi ne spadamo med krivce.

Morda pa razčisti vprašanje krivca tudi teh par dogodkov.

1. Julija in avgusta 1. 1924, je direkcija proglašala nabrani dobiček G. P., kot last direkcije (Saobračajni erar).

2. Vprašanje: Kdo je pravi lastnik nabranega denarja? Odgovor: Če se bo s tem denarjem uganjala demagogija, ga bomo proglasili kot državni denar.

3. Izjava g. A. Če niso ljudje s tem (G. P.) zadovoljni, naj pa ne imajo ničesar!

4. Izjava g. B. Kaj briga konzumenta uprava itd.

5. Cela ustanova se je proglašala enkrat za državno, enkrat za privatno. Ali so gospodje sploh kedaj računali na kako materijelno škodo, s takim laviranjem v slučaju, da bi se čutila prevarano davkarija, finančno okr. ravnateljstvo ali life-ranti?

Take eksperimente bi smeli delati privatni trgovci, ki nimajo družine, ne pa višji uradniki, ki trdijo, da prehranjujejo 8000 konzumentov.

Če so ponujali g. direktorju Kneževiču denar, kar je on odklonil, potem se jasno vidi, da je bila tu igrana nevarna igra, ki je povzročila atentat.

Če pa smo bili pristaši razčiščenja, smo pa to delali ne iz sovraštva do podjetja kot takega, marveč nas je vodila in nas še vodi edina želja, da bi postali nekoč neokrnjeni lastniki tega podjetja — železničarji.

Ker nas je ta želja vodila pri vseh korakih, ki smo jih napravili na direkciji, potem ne moremo biti krivci izvršenega atentata in odklanjamo vsako odgovornost za to.

To smo bili primorani povedati, da se bodo iskali krivci tam, kjer se dejansko nahajajo.

Naši člani so si itak že na jasnem. Zakaj se je to zgodilo, pa menda ne bomo dobili nikdar pojasnila.

K koncu imamo samo še eno željo.

Železniškim organizacijam, ki bodo prevzele likvidacijo tega podjetja želimo, da bi bili njihovi sedanji in bodoči koraki uspešni v korist vseh železničarjev vseh kategorij.

S tem bo pa zaključena igra, ki se nam je gabila.

Kako zgradimo lasten dom?

Morda res ne bo odveč, ako na tem mestu skušamo podati par nasvetov, ki bodo, ako se upoštevajo, prinesli onim, ki si nameravajo zgraditi svoj lasten dom, marsikako finančno olajšavo.

In uverjeni smo, da širimo samo svojo zadružno dolžnost, ako skušamo razpravljati o najbolj perečem socijalnem vprašanju, stanovanjski bedi, ki se bo omilila popolnoma še le taktat, ako bo privatna inicijativa pričela reševati ta problem s samopomočjo.

Res je, da je tudi samopomoči potreben primeren kapital in kar je glavno, cenen kapital.

Dragi krediti danes marsikomu onemogočajo realizirati načrt za lastno stanovanjsko zgradbo, vendar so pa že tudi za to stran dani nekateri ugodni predpogoji, ki bodo, ako se bode našla vztrajna podjetnost posameznika, vendar vodili do zaželjenega in uspešnega zaključka.

Državna hipotekarna banka nudi državnim nameščencem cenen kredit in pod ugodnimi pogoji, do 60% vrednosti proračunane stavbe in do najvišjega zneska Din 100.000. To pomeni mnogo in mogočno pridobitev, ki se je pa žalibog nameščenci radi bojzani do dolgov na eni strani in radi prevelike revščine na drugi strani, ne poslužujejo v taki meri, kakor je bilo pričakovati.

Našlo se je pa vsekako nekaj posameznikov, ki bodo skušali priti s to ugodnostjo do svojih lastnih domov.

Tem pa par važnih nasvetov.

Prvič predvsem, če le mogoče, ogibajte se notarjev in advokatov, kadar sklepetate kupne pogodbe za zemljišča, kadar si vknjižujete lastninsko pravico v zemljiško knjigo, kadar plačujete razne davčne in neizbežne pristojbine in kadar vknjižujete razne hipotečne obremenitve in zastavne pravice na svojo posest.

Veliko stroškov si prihranite, ako si pomagata sami, ali ako imate prijatelja, ki vam take vloge preskrbi za malo odškodnino ali morda celo zastonj.

Ako si pa hočete pomagati sami, potem vzemite v roko knjigo »Veliki slovenski spisovnik«, ki ga je sestavil profesor Henrik Podkrajšek in v katerem najdete

vse nasvete in formularje za vse tu omenjene in potrebne pismene vloge.

Koliko se prihrani, navajamo (samo en primer.

Za hipotečno obremenitev v znesku Din 100.000 se plača napravljeno potom notarja Din 3000.—, ako si te vloge napravite sami in zamudite recimo še pol dne zraven, plačate Din 900.—.

Takih in enakih vlog pa pride pri gradnji hiše precej na dnevni red, kar pomeni po gorenjem nasvetu precejšen prihranek.

Drugič, ko si pustite napraviti načrte, dajte točna navodila in želje predvsem za velikost zazidane ploskve, število sob, visokost stavbe, ki odvisi od določitev stavbenega reda in ne zidajte brez podkletnine.

Predvsem skrbite v prvi vrsti na praktično porazdelitev prostorov in ne mučite si glave z zunanostjo hiše, ker ta se da, ako sredstva dopuščajo, spremeniti tudi med gradnjo brez posebnih stroškov.

Ko načrti dozore tako daleč, da so godni za gradnjo in da že imate stavbno dovoljenje, držite se nasvetov, ki vam jih dajo prijatelji, ki so si že zgradili svoje hiše, ker ti imajo velike izkušnje, ali upoštevajte nasvete onega, ki je izdelal načrt, pa vam ne bo gradil hiše. Dotičnega porabite za svojega stavbenega nadzornika, ki vam je v vsakem slučaju med gradnjo potreben.

Tretjič, ko oddajate stavbo podjetniku v izvršbo, ne oddajte vseh profesionistovskih del stavbeniku, marveč oddajte vsako profesionistovsko delo posebej.

Le zidarska in tesarska dela oddajte skupno enemu podjetniku.

Zakaj vse to?

Ako stavbenik prevzame vsa dela, potem si pri ponudbi zaračuna 10% na vsako profesionistovsko delo, kot svoj zaslužek; ako odaste posamezno, si 12 krat po 10% prihranite, ker je za izvršbo hiše potrebnih 12 profesionistovskih del. Torej oddajte direktno vsako delo. Pogajajte se pa za ceno z več profesionisti ene stroke naenkrat. To pomeni precejšen prihranek.

Pri zidarskih delih upoštevajte še to: Nabavljajte ves stavbeni material: opeko, apno, cement, gramoz, pesek, rizej itd. sami, ker pri tem mnogo prihranite na denarju, dasiravno žrtvujete nekoliko več svojega časa za nakup teh stvari.

Ako ste člani stavbene zadruge »Bajtar« uživate prost prevoz, potem nabavljajte ves material od zunaj v krajih, ki leže blizu železnice, da preprečite drag konjski prevoz.

Ako je na stavbišče samem nemogoče dobavljati potreben gramoz in pesek in ako uživate prost prevoz, potem kupite ta material zunaj (v mislih imamo izven Ljubljane), ker Vam pride ta material cenejše, kakor če ga dobavljate na stavbenem prostoru.

Železniška uprava ima v Kresnicah napravo za pridobivanje vseh vrst stavbenega materiala iz Save; naročite oziroma kupite to biago, od nje je mnogo cenejši.

Ako ste previdni, ga ne plačujte od kubičnega metra, ampak vložite prošnjo, da plačate samo zamudo delavnih ur delavcev z nekaj pribitkom, pride mnogo cenejše. Pri vsaki stvari par dinarjev prihranka ustvarjajo kovače, kovači metulje in metulji jurje. Povedali smo to po domače, ker poznamo nekoga, ki je na ta način kot goraj omenjeno prihranil 35 jurjev, kar je za nas železničarje, ki gradimo na kredit, velikanskega pomena.

Teh par nasvetov smo podali z edino željo, da bi nam železničarjem prinesli poleg truda, skrbi in vztrajnosti takih koristi, ki bodo osokolili železničarsko inicijativno podjetnost, potem katere pridemo do svojih zdravih, higijeničnih in lastnih domov.

Predvsem je pa potrebna korajža in vztrajnost.

Mednarodna gospodarska konferenca

Posledice svetovne vojne, ki se izražajo v strašnem opustošenju Evrope, v strašnih vojnih dolgovih in v obnovi sveta, so zavedle evropske narode v borbo za obstoj v strašno medsebojno tekmovanje, ki grozi ponovno porušiti svetovni mir.

Vsak narod ima pred seboj samo svoje lastne koristi in v tej novi tekmovalni borbi za svoj obstoj dela vsak narod samo na to, da si ustvari čim povoljnije življenjske pogoje, ne oziraje se niti na levo niti na desno.

Jasno je, da je borba enega naroda proti sosedu, s katerim je v stikih, nastal odpor slednjega tako velik, da je skoraj rušil določila in principe mednarodnih odnosajev.

Ker narodi žive v medsebojni odvisnosti, je gotovo, da je dogodek enega naroda vedno našel odmev v drugem narodu, ki se je stopnjeval celo tako daleč, da se je pokvarilo ravnotežje na svetu tako, da preti nevarnost svetovnemu miru.

Društvo narodov, videč, da tak gospodarski boj ogroža svet, je sklenilo na svojem šestem sestanku sklicati pod njenim okriljem mednarodno gospodarsko konfe-

renco vseh držav, na kateri naj gospodarski strokovnjaki posameznih držav prouče pota, po katerih bi prišlo na svetu zopet do normalnih gospodarskih odnošajev med posameznimi narodi.

Dne 4. maja letos se je vršila v Ženevi goraj omenjena konferenca, na kateri so vsi delegati skoraj soglasno povdarjali, da je gospodarsko vprašanje vitalne važnosti za svetovno gospodarstvo in da je potrebno svetovno sodelovanje vseh narodov v gospodarstvu, ker ni od tega odvisen samo gospodarski napredek, marveč tudi varnost sveta.

Da je vodil društvo narodov plemenit namen, dokazuje tudi to, da se je dovolilo poleg oficijelnih izjav delegatov posameznih narodov, zaslišati tudi njih osebna mnenja, samo, da bi se tako lahko ustvarila prava slika hotenja, ustanoviti novo, sporazumno in normalno gospodarsko sedajnost, ker je vojna prešla s političnega in bojnega, na gospodarsko polje.

Cel svet je one dni gledal v Ženevo, upajoč, da od tam pride angelj odrešenik, ki bo ozdravil vojno bolezen, ki je pripeljala skoro vse male narode na rob gospodarskega propada.

Tudi mi Slovenci smo gledali v Ženevo in čakali poročil o storjenih sklepih, ker tudi pri nas se čezdalje bolj širi brezposelnost, ki je posledica neurejenih povojnih razmer.

Zaključki teh konferenc še niso donesli odločilnih rezultatov, vendar ne obupavamo vzpričo zavesti, da je prvi korak storjen, kateremu bo sledil kmalu drugi, tretji itd.

Upamo pa lahko naboljšanje, ker se je na tej konferenci pokazala in prišla do izraza tista enodušnost, ki ustvarja vse predpogoje, uresničenje naših upov.

Ko nekoč pride do mednarodnega gospodarskega ravnovesja, se bomo oddahnili tudi mi, ker nam bo takrat lažje kljubovati izkoriščevalcem od znotraj, ki so svoj nečeden posel do danes utemeljevali z izkoriščevalci od zunaj.

Za enakopravnostjo med narodi dosežemo enakopravnost tudi mi železničarji v lastnem narodu, ako bomo vestni in dosledni zadrugarji.

Zadružništvo velja za nas drugi ženevski mednarodni parlament, ki prinese gospodarsko ravnovesje tudi med malega človeka.

Naše lastno delo pa bo kronano tudi z uspehi mednarodnega gospodarskega ravnovesja, zato pa še ne obupamo in zato se zanimamo, kar se bo sklepalo v Ženevi.

Eno je le gotovo, da polaganu le korakamo k gospodarskemu in socijalnemu ozdravljenju.

Uradniški kreditni zakon

Savez nab. zadrug oz. g. Ivan Rostan je razvijal misel o ustanovitvi splošne uradniške kreditne zadruga za celo državo po vzorcu ali celo v okvirju Saveza nab. zadrug. Govori o ponperizaciji uradništva, računa, koliko so dolžni državni nameščenci in išče izhoda deloma v močni kreditni zadrugi. Zahteva za državne nameščence večje plače, da so potem jačji konsumenti, — da imajo trgovci in gostilničarji več posla, da je davčna moč večja itd.

Zanima nas prvo, kreditna zadruga. Pred tremi leti sem rekel, — rajše nič, kot da bi imeli posojilnico — brez hranilnice in ne uvidim, kako bi mogla kreditna ustanova pomagati itak že prezadolenemu uradniku. Da ostane dolžan? Da prevale svoje dolgove z ene ustanove na drugo?

Naj bi za to ustvarili novo kreditno zadruga? Oglejmo si jo! Za to kreditno zadruga se namerava zasigurati dvoje:

1. Zakon in udobnosti, davčne olajšave.
2. Materijelna sredstva.

Zakon, ki nudi udobnosti, ne škoduje.

Da bi pa črpala nova kreditna zadruga svoja sredstva iz Saveza nab. zadrug, ali da bi se z zakonom podobno kot v uredbi od 5. XII. 1920, uvedlo prisilno odtegotvanje po 10 Din mesečno skozi 3 do 5 let — s tem se ne strinjam.

Nekaj pomislekov: Savez nab. zadrug bi imel dobiti ca 170 milj. Din, kar se je nabralo zanj denarja. Dobil jih je v resnici 50, že obračunanih, priznanih jih je še 72 milijonov Din, ostalo se je med potjo zgubilo.

Podobno bi zgledalo pri odtegotvanju za kreditno zadruga — nekaj bi se zgubilo med potjo.

Imeli bi denarno centralo v Beogradu — kako bi ona dirigirala denar? Koliko bi bilo dubijoz? Prerivali bi se pri volitvah v centralo tako in iz istih razlogov kot sedaj v Savezu nab. zadrug.

Res, da bi se nabral ogromen kapital: Od Saveza N. Z. predlagano: Odtegne se prvo leto à 10.— Din = 120.— Din na moža, nadaljna 4 leta po 5.— Din mesečno = 240.— Din skupno 360.— Din; pri 200.000 nameščencih države je 72 milijonov. Savez bi dodal še ca 28 milijonov Din, — bi bilo skupaj 100 milijonov Din. Je mamljiva številka, toda od blizu pogledana, ne pomeni nič. To je na moža zopet samo 500.— Din.

V debati s posamezniki na skupščini Saveza N. Z. v Bečkereku sem vprašal:

Ali se knjiži ta dotok denarja takoj posamezniku kot vloga? — Ali sme on to svojo vlogo dvigniti? Kaj preostane potem? Koliko stane delo odtegotvanja minimalnih zneskov po 10.— oz. 5.— Din, knjižiti na račun posameznikov? Če je to skupen, nerazdeljiv fond, kako se ga upravlja, da ne bo prepira?

G. Rostan misli, da bi se denar, nabran v Sloveniji ne pošiljal v Beograd. Doma je isti račun, 500.— Din imate na moža. Če se ta denar res ne sme dvigati, deliti, — se pozna nekaj ta kapital, nekaj ljudi ga bo deležnih, tem se bo poznalo.

Dá se podpirati stanovanjska akcija za posameznike, in se s tem olajša stanovanjska beda v prid ostalim. Kako bi taka akcija zgledala; ne razmišljam, bolj proti jugu bi bilo dosti prepira, skušnjav in sumničenj, morda tudi zlorab.

Na skupščini Saveza so delegati povčini odklonili tak predlog, ni se jim ljubilo podrobneje o tem razmišljati.

Ideja pa ni bila slaba — toda mislim, da smo to idejo že rešili v praksi s tem, da smo si ustanovili žel. hranilnico, kjer se prostovoljno zbira in štedi.

Orožniki, neporočenci, morajo vsak mesec dajati 200.— Din v hranilnico, ki si jo sami zberejo. Prisiljeni so štediti, hranijo, nalagajo denar, ki bi ga sicer nikdar ne prištedili.

Kjer ni dovolj smisla, agitacije, tam se seže po prisilnih sredstvih, ki se včasih tudi obnesejo. Tako n. pr. prisilen šolski pouk, cepljenje koz, bolniška blagajna itd. Tudi o prisilni štednji bi se dalo debatirati, in se ne sme prvi dan udariti s kolum po tej ideji.

Imam pa premisleka radi uprave članskega denarja in radi delitve istega. Prisilna akcija bi morda dražila ljudi, marsikako bi reagiral na to akcijo s tem, da prosi, zahteva posojila. In če se nabere res fond 100 milijonov Din — bo znašala zahteva posojil najmanj 800 milijonov Din. Če jih ne bo, bo prepir.

Zakona pa ne bo še tako kmalu, zakona o uradniškem kreditu. Mi ga nismo čakali, ne zakona, ne Saveza, — ustvarili smo si hranilnico, ki deluje že dobro, mirno.

Z agitacijo, s pridigami skušamo doseči to, kar se upajo drugi doseči s silo. Mučno in nehvaležno delo, vendar napreduje, vsak mesec je več vlog, ljudje imajo po enem letu obstoja hranilnice že 800 do 2000 Din nahranjenih, ki bi jih sicer nikdar ne imeli. Vsa agitacija sloni še na ramah 2—3 ljudi. Morda se bo krog pridigarjev za štednjo povečal, morda bomo prostovoljno več dosegli kot drugi s silo.

Za nas ni danes vprašanje uradniškega kreditnega zakona na dnevnem redu. Opozorili smo Savez nab. zadrug, ki naj bi proučil to vprašanje, na naše razmere oz. na naše uspehe v žel. hranilnici. Morda bodo drugi proučevali slovenske žel. ustanove za medsebojno pomoč, in prišli do drugega naziranja.

Kadar bi se zares razpravljalo o tem zakonu, zavzamemo tudi mi svoje konačno stališče.

Prosim pa gospode, ki so vzdignili kol, da vzamejo pero v roke in napišejo članek k tem izvajanju oz. debati, ki se vleče v »Našem glasu« že nad 4 mesece.
S. Č.

Skupščina Saveza Nabavljajalnih Zadrug v Vel. Bečkereku

3—4. VI. 1927.

Kot vsako leto, tako so imele tudi letos nabavljajalne zadruge, včlanjene pri Savezu nab. zadrug v Beogradu, svoj občni zbor.

Za nas nič novega, letos tudi ni posebnih sklepov. Je pa vse to čudna igra, ki je doma na Balkanu, in ki bi se v zapadni Evropi ne igrala.

Danes in že par let se polaga pri volitvah upravnega odbora važnost na osebnosti, ki bi naj pomagale s svojim vplivom doseči to, kar bi se v pravno urejeni državi doseglo na podlagi zakona. Gre se predvsem za 70 milijonov Din, kapital Saveza, ki ga Min. finansija noče ali ne more izplačati; dalje za razne davčne in carinske olajšave, in tako je umevno, da se voli v odbor Generalne direktorje ministarstva finansija i. t. d.

Pogrešamo zelo v odboru navadnih zemljanov, in smo to zahtevali že na predlanskem občnem zboru.

Od posameznih zadrug se ne kaže nikaka korajža ali agresivnost napram Savezu — vsak moleduje za čimvečji kredit — in s silo ga ne dobi.

Tudi mi čakamo in vemo zakaj!

Skupščina je potekla mirno do volitev, kjer je naš delegat Čerček vložil ustmen in pismen protest — katerega je umaknil šele upravni odbor na podlagi sklepa seje od 9. t. m.

Do podrobne razprave o ustanovitvi fonda za pasivne zadruge niti ni več prišlo, istotako ne do nameranih 10 Din odtegljajev za hranilnice.

Že na predkonferenci dne 3. VI. je naš delegat pobijal te nazore kot napačno kalkulacijo — in svetoval, naj si pridejo

gospodje iz Beograda ogledati organizacijo medsebojne pomoči v Ljubljano.

Za spremembo zakona Uredbe o nab. zadrugah, je stavil naš delegat gotove predloge, posebno glede čl. 2, 3, 40 — pa to je šele pogovarjanje — ki se bo čez par let uresničilo.

Nismo zadovoljni s tako skupščino, pa nas ne ženira; mi ne čakamo, mi delamo, in stojimo tudi napram Savezu nab. zadrug na stališču samopomoči.

Zadružni vestnik

Vsem članom na štajerskih progah.

Od meseca julija naprej vozi voz za živila na progi Dravograd-Meža do Celja vsakega 10tega in ne več kakor do sedaj vsakega 13tega v mesecu.

Ta sprememba se uvaja zato, ker se je voz včasih zadržal v Ljubljani gl. kol. ali v Zid. mostu in je radi tega prispel v Ljubljano gor. kol. prepozno.

Prosim člane proge Celje-Dravograd, da to upoštevajo in pošljejo že do 10. VII. prazne zaboje iz Slov. Gradca. Ta termin ostane do nadaljnjega v veljavi.

Z zadružnim pozdravom

Josip Zorman,

namestnik člana nadzorstva, Celje.

Vse člane nujno pozivamo, da prineso oziroma svojim naročilnicam prilože potrebno embalažo za maščobe in tekočine.

Nekateri člani danes to zanemarjajo.

Ker zadruga ne razpolaga s potrebno embalažo, je v interesu hitre in točne postrežbe nujno priporočljivo, da se drže gorenjih navodil.

Posebno člane s proge pozivamo, da ne zanemarijo tega vprašanja, ker inace se brez priložene embalaže naročeno blago ne bo odposlalo.

Vse one člane, ki so si sposodili doslej zaboje, steklenice in vreče nujno pozivamo, da te izposojene predmete čimprej vrnejo, ker inace se bodo pri bodočem nakupovanju zaračunali.

Razvoz žvil na progo.

Razvoz žvil na progo stane našo zadrugo preko 5600 Din mesečno (s tov. listi vred), ali 70.000 Din letno. Mnogo denarja bi se lahko še prihranilo, ako bi člani postopali bolj vestno. Mnogo se je zboljšalo, ljudje odpošiljajo embalažo bolj skupno, dobivajo skupno, vendar tava še mnogo posameznikov, ki naročava neredno, kadar se jim zljubi.

Dozdaj je plačevala zadruga tovornino skoro za vse člane, — v bodoče bo morala bolje gospodariti z denarjem članstva.

Tovornina sama na sebi ne znese mnogo, največ stane tovorni list in mnogo postranske pristojbine in minimalna pristojbina.

Za 20 kg prevoza se plača toliko kot za 80 kg, in ta vozni list stane Din 5.50, če se odpošlje živila za enega člana ali za 100. —

Prosimo člane, da se domenijo med sabo glede skupnega naročavanja. Samo času termina ali če naroči živež vsaj 5 članov, odpošlje nab. zadruga živež frankirano.

Imamo pa, odkar se mora plačevati tovornina, tudi ugodnosti. Člani se vsaj deloma drže termina. Delo v zadrugi se porazdeli na 20—22 dni, — preje je bila prvega neznosna gneča — potem pa 20 dni prazno.

Pri tem si bomo prihranili 1—2 moči, efektivna škoda, ki jo bomo imeli radi plačevanja tovornine na progo bo znesla ne 5600 Din, temveč samo ca 4000 Din mesečno. Ako bi se člani držali bolj reda, bi se dala ta številka zmanjšati na 3500—do 3000 Din.

Ne bomo priganjali, od zavednosti članov je odvisno, koliko bodo znašali režijski stroški in kolik bo konačni letni čisti dobiček.

Blago za uniforme,

ki so ga naročevali člani in strokovne organizacije — je že prišlo.

Izšel je sedaj tudi novi pravilnik za službene obleke.

Prosimo naročnike, da pridejo po blago. Krojača imamo, ako bi se ga kdo hotel poslužiti.

Blago je prvovrstno, čista volna. Več se poizve v nab. zadrugi.

Člani se naprošajo, da pošiljajo za mast posodo, ker je precej mehka oz. tekoča; ravno tako za olje in kis steklenice, za moko vreče, ker v nasprotnem slučaju moramo embalažo kot steklenice, kante in vreče računati.

Priporočamo pa tudi vsakemu članu, ako še nima kante za mast. — Mast v kantah à 5 kg in 10 kg.

Premoga dospe še do konca t. m. več vagonov. Ako bi ga slučajno kdo nujno rabil, naj ga takoj naroči, ker druga naročila se bodo izvršila po 20. juliju.

Manufaktorni oddelek nudi članom veliko zalogo vsakovrstnega blaga; zato priporočamo posebno zunanjim članom, da zahtevajo vzorce, katere vsakemu drage volje dostavimo po pošti pred terminom.

Našla se je denarnica z manjšo svoto denarja. Zgubitelj jo dobi v Zadrugi.

Cenik živil

za mesec julij 1927

Mlevski izdelki.

Moka pecivna o gg	kg	5 50
Moka mehka	"	5 40
Moka krušna	"	4 20
Moka ajdova	"	7 80
Moka ržena	"	5 —
Moka koruzna	"	2 60
Moka krmilna	"	1 80
Zdrob pšenični	"	6 —
Zdrob koruzni	"	3 50
Otrobi pšenični	"	1 70
Otrobi koruzni	"	1 20

Testenine.

Makaroni dolgi jajčni	kg	11 20
Makaroni domači	"	9 60
Polži jajčni	"	11 20
Polži domači	"	9 60
Rezanci domači široki	"	9 60
Špageti domači	"	9 60
Fidelini domači	"	9 60
Šubiotti in bleki	kg	9 60
Zvezdice za juho	"	9 60

Zrnje.

Riž I. vrste	kg	8 50
Riž II. vrste	"	7 —
Koruza v zrnu	"	2 20
Kaša prosena	"	6 —
Ješprenj domači	"	5 —
Ješprenček za juho	"	8 —
Fižol koks	"	5 —
Fižol nizki	"	2 60
Leča	"	5 50
Grah	"	— —

Sladkor.

Sladkor v kockah	kg	16 —
Sladkor sipa	"	14 40
Sladkorčki (bomboni)	"	25 —
Sladkor v prahu	"	16 50

Kava

Kava Portorico	kg	64 —
Kava surova I. vrste	"	50 —
Kava surova II. vrste	"	44 —
Kava žgana	"	56 —

Kavne primesi.

Kava Kneipp	kg	14 50
Kava žitna	"	8 —
Kava vidrova	"	14 —
Kava družinska	"	— —
Kava figova	"	24 —
Kava Enrilo	škatla	16 —
Kava Enrilo	kg	24 —
Cikorija Franck	"	20 —
Cikorija kolinska	"	19 —

Drugi predmeti.

Mast domača	kg	25 —
» v dozah po 10 kg	doza	270 —
Mast v dozah po 5 kg	"	135 —
Čajno maslo	kg	52 —
Kuhano maslo	"	44 —
Sol debela	kg	3 —
Sol drobna	kg	3 50
Čaj v dozah	doza	12, 24
Čaj v zavitkih	zavit.	3, 6,
Čaj v zavitkih	"	7, 15
Kakao na kg	kg	38 —
Kakao v zavitkih	zavit	— —
Paradižniki à ½ kg	doza	10 —
Paradižniki à ¼	"	5 —
Marmelada	kg	22 —
Čokolada à ¼	tabl.	12 —
Čokolada à 1/10	"	4 50
Čokolada à 1/20	"	2 50
Čokolada z lešniki	"	3 —
Čokolada Napolitanke	kom.	— 50
Rožičeva moka	kg	8 —

Delikatese.

Slanina prekajena debela	"	25 —
Slanina papricirana	"	26 —
Salame ogerske	"	100 —
Salame krakovske	"	38 —
Salame navadne	"	18 —
Kranjske klobase	kom.	5 —
Prekajeno meso I.	kg	28 —
Šunke Praške	"	33 —
Kračje	"	14 —
Svinjski parklji, glava	"	10 —
Svinjski parklji brez kosti	kg	— —
Sardine velike	škatle	11 —
Sardine srednje	"	9 50
Sardine male	"	6 —
Med cvetlični I.	kg	24 —
Med cvetlični II.	"	— —
Sir pol ementalški I.	"	44 —
Sir pol ementalški II.	"	38 —
Sir trapistovski	"	26 —
Maggi velike	stekl.	22 —
Maggi srednje	"	14 —
Maggi male	"	9 —
Maggi na drobno	dkg	1 50
Juhan velike	stekl.	12 —
Juhan srednje	"	— —
Juhan male	"	6 —
Juhan na drobno	dkg	1 10
Gorčica (ženf)	kozarec	9 —
Keksi v zavitkih à 1 kg	zavitek	5, 6,
Reberca z špeh.	kg	26 —
Reberca	"	26 —
Sir Permazan	"	96 —
Pekmes (Povidl)	"	— —
Polenovka suha	kg	24 —
Sir Chalet	komad	— 50
Salama letna	kg	— —
Salama Veromeška	"	80 —
Salama Planiska	"	60 —

Sadje.

Češplje suhe bosanske	kg	9 —
Češplje suhe domače	"	— —
Hruške suhe domače	"	6 —
Orehi celi	"	— —
Rožiči	"	6 50
Fige v vencih	"	12, 7
Mandelni dalmat.	"	54 —
Rozine fine	"	38 —
Grozdiči - Vamperli	"	18 —
Čebula	"	4 —
Česen	"	12 —
Limone	komad	1, 0 75
Pomaranče	"	— —

Tekočine.

Kis dvojno močan	liter	4 —
Olje namizno fino	"	18 50
Olje namizno bučno	liter	18 —
Olje olivno	"	24 —
Konjak à 7/10 l	stekl.	60 —
Rum à ½ l	"	35 —
Konjak medicinal 0/35	"	30 —
Žganje borovničar à ½ l	"	25 —
Žganje hrušovec à ½ l	"	23 —
Tropinovec à ½ l	"	23 —
Brinjevec à ½ l	"	23 —
Slivovka à ½ l	"	23 —
Malinovec à ½ l	"	18 —
Mineralna voda à 1½ l	"	6 —
Vino dalmat. črno	lit.	9 —
Vino dalmat. črno à 7/10 l	"	— —
dezert	stekl.	18 —
Vino dalmat. belo	lit.	11 —
Vino dalmat. belo à 7/10 l	"	— —
dezert	stekl.	20 —

Dišave.

Poper cel in zmlet, veliki	zavitek	3 —
Poper cel in zmlet, mali	"	1 50
Cimet cel in mlet veliki	"	3 —
Cimet cel in mlet mali	"	1 50
Klinčki (žbice)	"	2 50
Dišave cele in mlete vel.	"	2 50
Dišave cele in mlete mal.	"	1 50
Lavorjevo zrnje (lorber)	"	2 50
Janež	"	2 50
Kumna	"	2 50
Muškatovi orehi	komad	0 70
Vanilija v šibkah	"	2 —
Vaniljni sladkor	zav.	0 60
Žefran	"	0 80
Paprika mleta velik	"	3 —
Paprika mleta, mali	"	1 50
Pecilni prašek	"	1 —
Limonadni prašek	"	0 80

Potrebščine za perilo.

Milo Schicht	kg	15 60
Milo Zlatorog	"	14 20
Milo terpentino	"	16 20
Milo Gazela	"	13 40

Milo železničarsko	„	14.—
Milo toaletno »Apolo«	komad	7.—
Milo toaletno »Elida«	„	7.—
Milo toaletno »Speick«	„	6.—
Milo toaletno viola	„	4.—
Soda za pranje	kg	2.—
Plavilo	zavitek	2.50
Boraks	„	2.50
Pralni prašek	„	2.50
Belin	„	—.—
Škrob rižev v zavitku	„	1.50
Škrob rižev	škatla	5.—
»Tri« soda	„	3.50
Milo za britje	kom.	4.—

Potrebščine za čevlje.

Rujava krema	škatla	4.—
Krema Jadran	„	5.—
Krema Lux	„	5.—
Krema Fox	„	6.—
Krema Proja	„	5.—
Mast vazelina	„	4.50
Mast Jelka vel.	doza	—.—
Mast Jelka mala	„	—.—
Borsin za podplate	„	—.—
Krtače za blato	komad	4.—
Krtače za mazati	„	1.50
Krtače za svetliti	„	12.—
Čistilo belo	škatla	2.70
Vrvice za čevlje dolge	par	2.— 1.50
Vrvice za čevlje kratke	„	1.25

Druge potrebščine.

Kalodont za zobe	tuba	8.—
Krtače za zobe	kom.	12, 8
Krtače za obleke	„	18.—
Krtače za ribati	„	4.—
Omela za parkete	„	30.—
Omela velika	„	14.—
Omela mala	„	—.—
Metle rižove vel.	„	11.—
Metle rižove male	„	9.—
Jelka čistilo za parkete	stekl.	24.—
Jelka čistilo za parkete	„	13.—
Sidol (čistilo)	tuba	4.80, 5.50
Smirkov papir	pola	1.50
Tepači veliki	kom.	18.—
Tepači srednji	„	13.—
Tepači mali	„	8.—
Sveče velike	paket	8.50
Sveče velike	kom.	1.50
Sveče male	paket	8.50
Sveče male	kom.	1.—
Vžigalice	paket	10.—
Vžigalice	škatl.	1.—
Zobotrebci	zvezek	0.50
Črnilo	stekl.	3.—
Svinčniki	kom.	1.20
Svinčniki tintni	„	3.—
Peresniki	„	1.50
Mera metrska	„	7.—
Slame za predsobe	komad	18, 4
Muholovci	„	1.—

Manufaktura.

Rusko platno za moške letne obleke	m	46.—
Sukno in štofi za moške obleke	„	od 60 do 342
Kamgarn beli	„	190.—
Lister, črn in modri	„	170.—
Hlačovina	„	30—70
Rips za ženske obleke	„	85, 110
Cvirnato za ženske obleke	„	18—30
Krepi	„	14.50—16.50
Etamin, barvani	„	20.—
Batist, barvani	m	18, 20
Koton	„	11—16
Modra tiskovina	„	12—17
Cefir	„	12—34 50
Deleni volneni	„	34.—
Poplin svileni	„	27, 29
Svila siva (umetna)	„	29, 34.—
Schantung-svila	„	32.—
Rips za srajce	„	17.50
Pique	„	19.—
Crepp de Chine	„	140.—
Svila surova	„	45.—
Molin zelen za srajce	m	14.—
Flanela zelena za srajce	„	14.—
Ruš	m	16.—
Klot črni	„	36, 42, 52
Klot barvani	„	30.—
Oksford	„	12, 14, 20
Elastik-podloga	m	13, 18
Žima-podloga	„	[20.—
Rukavina	„	20—32
Brokatopodloga za damske plašče	„	55, 60 —
Inlet barvani	„	15—27 50
Inlet beli	m	17.—
Šifon	„	8—25
Batist-šifon	„	25.50
Batist	„	34.—
Kanafas	„	11—20 50
Etamin, beli	„	30.—
Madapolan amerikan.	„	12.—
Platno belo »Triglav«	„	13.—
Platno belo »Jeftino«	„	9.50
Platno domače za rjuhe	„	27.—
Platno Wassertuch za rjuhe	„	30.50
Kotonina rjava	„	10—52
Platno za nahrbtnike	„	54.—
Platno za zastore 100 cm	„	21—32
Gradl za moško perilo	„	13, 19.—
Gradl za žimnice	„	44.—
Platno za obrisače	„	12, 14, 17
Obrisače Frotir	kom.	25—45
Obrisače za kuhinje	kom.	8—12
Mizni prti in servijete	kom.	76, 60
Mizni prsti barvani	m	42, 53
Mizni prti damast	„	60.—
Stenske preproge	kom.	60, 100
Posteljne garniture	garn.	520, 560, 950
Dežni plašči	kom.	240, 380, 480
Volnene rjuhe	„	48, 60

Pletenine in galanterija.

Srajce moške Cefir	„	54—115
Srajce moške, rips	kom.	62.—
Srajce skaut	„	42—45
Srajce moške mrežaste	„	20, 24
Damske srajce	„	30.—
Srajce iz klota	kom.	60.—
Spodnje hlače	„	25—48
Nogavice moške	„	9—28
Nogavice ženske	„	13—36
Nogavice dolge otroške	„	8—14
Nogavice kratke otroške	„	9—20
Majice moške	„	32—44
Majice sokolske	„	20—34
Majice otroške	„	15—27
Damske rokavice, letne	„	28—36
Damske kopalne obleke	„	36—42
Moške kopalne hlače	„	17—20
Elastika za naramnice	kom.	1, 0.75
Naramnice	„	1, 20
Samoveznice (kravate)	„	20.—
Elastika ozka	m	1.25, 1.50
Elastika za podveze	„	3.50—9
Robci žepni	„	4—9.50
Traki črni in beli	m	0.50
Pavolca D. M. C. rdeča,	valjček	2.—
» D. M. C., bela	„	1.50
Igle varnostne	duc.	1.50
Šivanke	„	1.50
Sukanec (cvirn) beli in črn štev. 10-16	valjček	5.—

Obutev.

Čevlji možki boks	par	220.—
Čevlji možki kovani	„	210.—
Čevlji otroški	„	—
Čevlji ženski visoki boks	„	220.—
Čevlji ženski nizki boks	„	195.—
Čevlji damski s špango	par	175—150
Sandali veliki	„	65—110
Sandali srednji	„	80—90
Sandali mali	„	44—60
Copate	„	—.—

Kuhinjska posoda.

Lonci emajlirani	} po velikosti
Kastrole emailir.	
Ponve emailir.	
Zajemalke emajlirane	
Pokrivače	

Razno.

Ribe morske sveže, vsak četrtek, petek	
Kruh dnevno svež	kg 4.—

Izdajatelj: »Nabavljalna zadruga uslužbenecv državnih železnic v Sloveniji«.

Glavni in odgovorni urednik Fr. Rupnik.
Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani.